

Klimaatfictie tussen hoop en vrees

Stef Craps (UGent)

Abstract

De klimaatverandering, wellicht de grootste bedreiging van onze tijd, wordt gewoonlijk beschouwd als een strikt wetenschappelijk, economisch of technologisch probleem. Ze roept echter ook diepgaande vragen op m.b.t. betekenis, waarden en rechtvaardigheid aangezien ze gevestigde zienswijzen en manieren van in-de-wereld-zijn op losse schroeven zet. Deze lezing gaat na hoe de hedendaagse literatuur omgaat met de esthetische, ethische en existentiële uitdagingen die een opwarmende planeet met zich meebrengt. Ze zal wat tegenwoordig klimaatfictie of “cli-fi” wordt genoemd bespreken als een alternatieve vorm van klimaatcommunicatie, omarmd niet alleen door literatuurlijfhebbers maar ook door wetenschappers en activisten die tegen de grenzen van het informatiekort-model aanlopen in hun pogingen om bewustwording en gedragsverandering te bewerkstelligen. Bijzondere aandacht zal worden besteed aan de opkomende trend van hoopvolle, utopische klimaatverhalen als tegenwicht voor de dominantie van het post-apocalyptische genre, waarvan de effectiviteit steeds meer ter discussie staat.

Bio

Stef Craps is hoogleraar Engelse letterkunde aan de Universiteit Gent, waar hij het Cultural Memory Studies Initiative leidt. Zijn onderzoeksinteresses liggen in twintigste-eeuwse en hedendaagse literatuur en cultuur, trauma- en geheugenstudies, postkolonialisme, ecokritiek en environmental humanities. Hij is co-auteur van *Trauma* (Routledge, 2020) en auteur van *Postcolonial Witnessing: Trauma Out of Bounds* (Palgrave Macmillan, 2013) en *Trauma and Ethics in the Novels of Graham Swift: No Short-Cuts to Salvation* (Sussex Academic Press, 2005). Daarnaast (co-)redigeerde hij het boek *Memory Unbound: Tracing the Dynamics of Memory Studies* (Berghahn, 2017) en diverse themanummers van vaktijdschriften over onderwerpen als ecologisch verdriet, klimaatfictie, dekolonisatie en de herinnering aan de Holocaust in transcultureel perspectief.